

ANYS POTENCIALS DE VIDA PERDUTS

Entre el 1998 i el 2001, a les comarques de Tarragona es van perdre un total de 51.324 anys de vida per morts prematures degudes al càncer. D'aquests, el 54,5% van correspondre a homes i el 45,5% a dones. En els homes, el 60% dels anys potencials de vida perduts (APVP) van ser deguts als càncers dels òrgans toràcics (bàsicament el pulmó) i als òrgans digestius. En les dones, els càncers dels òrgans digestius, la mama i els òrgans genitals femenins van ser la causa de dues terceres parts dels APVP en aquest sexe. Les taxes d'APVP van ser de 248 per cada 10.000 homes i any i de 201 per cada 10.000 dones i any (Taula 1 i Figura 1).

Per grans grups de causes de mort, el conjunt dels càncers és la primera causa d'APVP per davant de qualsevol altre grup inclosos els accidents de trànsit i les malalties del sistema circulatori.

Els càncers que van provocar una pèrdua més gran d'anys potencials de vida van ser: pulmó (mitjana de 2.170 APVP per any), còlon i recte (1.509), mama (1.404), estómac (741), encèfal i sistema nerviós (613), pàncrees (584) i limfoma no hodgkinià (410) (Taula 2).

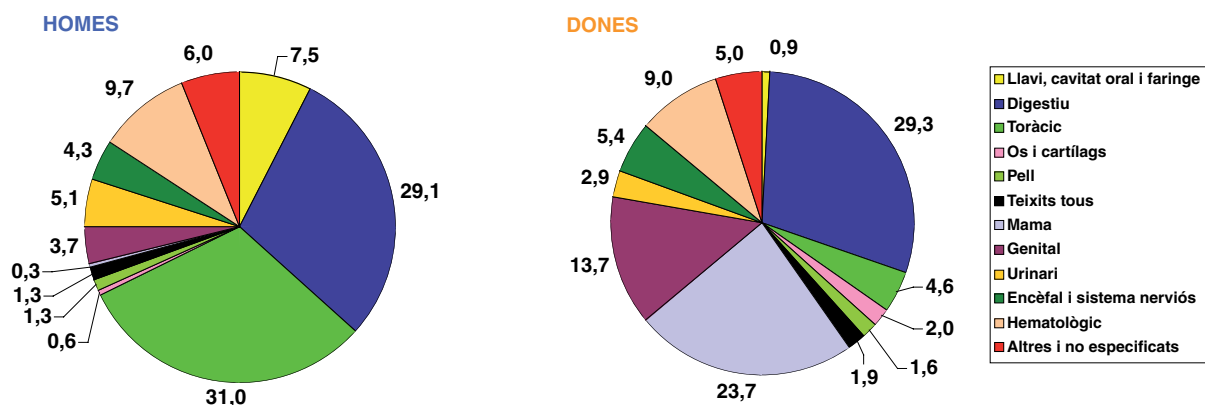
La mitjana anual d'APVP produïts pel càncer ha anat augmentant en el període que va de l'any 1982 al 2001. En els homes ha passat de 4.407 APVP/any en el període 1982-1986 a 6.771 APVP/any en el període 1997-2001. En les dones ha passat de 4.295 APVP/any a 5.734 APVP/any, respectivament. Entre els tumors més freqüents, alguns han multiplicat per dos o més la mitjana d'APVP per any: còlon, pàncrees, pulmó i limfoma no hodgkinià en homes i dones; faringe en homes, i esòfag, ronyó i mieloma múltiple en dones (Taula 3).

Taula 1. Anys potencials de vida perduts per càncer en el període 1998-2001 per aparell i sexe (*)

ICD	APARELL	HOMES				DONES			
		APVP	%APVP	MITJANA	TAXA	APVP	%APVP	MITJANA	TAXA
C00-14	Llavi, cavitat oral i faringe	2090	7,5	16,0	18,6	217	0,9	12,1	1,9
C15-26	Òrgans digestius	8127	29,1	11,8	72,1	6851	29,3	12,4	59,2
C30-39	Òrgans toràcics	8663	31,0	12,1	76,9	1087	4,7	14,9	9,4
C40-41	Os i cartilags	175	0,6	43,8	1,6	463	2,0	57,9	4,0
C45-49	Teixits tous i mesotelials	357	1,3	18,8	3,12	437	1,9	20,8	3,8
C43-44	Pell	377	1,3	13,5	3,3	374	1,6	16,3	3,2
C50	Mama	79	0,3	19,8	0,7	5538	23,7	18,2	47,9
C60-63	Aparell genital	1041	3,7	8,2	9,2	3208	13,7	15,0	27,6
C64-68	Aparell urinari	1438	5,1	9,0	12,8	669	2,9	11,5	5,8
C69	Ull	45	0,2	22,5	0,4	64	0,3	10,7	0,6
C70-72	Encèfal i sistema nerviós	1202	4,3	17,4	10,7	1251	5,4	17,4	10,8
C73-75	Glàndules endocrines	134	0,5	19,2	1,2	142	0,6	10,9	1,2
C91-96	T. hematopoètic i limfoide	2719	9,7	17,4	24,2	2112	9,0	13,2	18,1
C76,C80	No especificat	1494	5,3	12,5	13,3	957	4,1	12,4	8,3
C00-96	Tots	27952	100,0	12,5	248,6	23372	100,0	14,6	201,8
C00-43,45-96	Tots exc. pell no melanoma	27844	99,6	12,5	247,6	23288	99,6	14,6	201,2

(*) HOMES (Fins a 76,5 anys) DONES (Fins a 82,7 anys)

Figura 1. Percentatge d'anys potencials de vida perduts per càncer en el període 1998-2001 per aparell i sexe (*)

(*) HOMES (Fins a 76,5 anys) DONES (Fins a 82,7 anys)

Taula 2. Mitjana anual i taxa d'anys potencials de vida perduts per càncer en el període 1998-2001 per tipus tumoral i sexe

ICD10	TIPUS TUMORAL	Homes		Dones		Ambdós	
		N/any	Taxa	N/any	Taxa	N/Any	Taxa
C00	Llavi	3,75	0,1	0,00	0,0	3,75	0,1
C01-02	Llengua	113,25	4,0	8,75	0,3	121,75	2,1
C03-06	Cavitat oral	80,00	2,8	9,25	0,3	89,00	1,6
C07-08	Glàndules salivals	2,75	0,1	18,00	0,6	20,75	0,4
C09	Amígdala	82,00	2,9	7,00	0,2	89,25	1,6
C10	Altres orofaringe	66,50	2,4	2,00	0,1	68,75	1,2
C11	Nasofaringe	25,75	0,9	7,75	0,3	33,75	0,6
C12-13	Hipofaringe	129,75	4,6	1,50	0,1	131,25	2,3
C14	Faringe no especificat	18,75	0,7	0,00	0,0	18,75	0,3
C15	Esòfag	244,50	8,7	33,25	1,1	278,00	4,9
C16	Estómac	433,00	15,4	308,00	10,7	741,00	13,0
C17	Budell prim	18,25	0,6	16,75	0,6	35,00	0,6
C18	Còlon	499,00	17,7	517,00	17,9	1016,00	17,8
C19-20	Recte	263,00	9,3	229,75	7,9	493,00	8,6
C21	Anus	4,50	0,2	11,25	0,4	15,75	0,3
C22	Fetge	239,25	8,5	104,50	3,6	344,00	6,0
C23-24	Bufeta i vies biliars	54,75	1,9	155,00	5,4	209,50	3,7
C25	Pàncrees	261,00	9,3	324,00	11,2	584,00	10,2
C30-31	Cavitats nasals i sins	18,25	0,6	4,25	0,1	22,50	0,4
C32	Laringe	191,75	6,8	4,50	0,2	196,00	3,4
C33-34	Tràquea, bronquis i pulmó	1917,00	68,1	253,00	8,7	2170,00	38,0
C37-38	Altres òrgans toràcics	38,50	1,4	10,50	0,4	49,25	0,9
C40-41	Os i cartilags	43,75	1,6	115,75	4,0	159,75	2,8
C43	Melanoma pell	78,75	2,8	75,25	2,6	153,75	2,7
C44	Pell no melanoma	15,50	0,6	18,25	0,6	33,75	0,6
C45	Mesotelioma	26,75	1,0	35,50	1,2	65,00	1,1
C46	Sarcoma de Kaposi	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
C47,49	Teixits tous i connectius	56,00	2,0	43,50	1,5	99,75	1,7
C50	Mama	19,75	0,7	1385,00	47,9	1404,00	24,6
C51	Vulva	-	-	36,25	1,3	36,25	0,6
C52	Vagina	-	-	7,25	0,3	7,25	0,1
C53	Coll uterí	-	-	204,00	7,1	204,00	3,6
C54	Cos uterí	-	-	211,25	7,3	211,25	3,7
C55	Úter, SAI	-	-	7,50	0,3	7,50	0,1
C56	Ovari	-	-	321,00	11,0	321,00	5,6
C57	Altres òrgans genitals femenins	-	-	14,50	0,5	14,50	0,3
C58	Placenta	-	-	0,00	0,0	0,00	0,0
C60	Penis	33,25	1,2	-	-	33,25	0,6
C61	Pròstata	189,00	6,7	-	-	189,00	3,3
C62	Testicle	38,00	1,3	-	-	38,00	0,7
C63	Altres òrgans genitals masculins	0,00	0,0	-	-	0,00	0,0
C64	Ronyó	78,25	2,8	75,50	2,6	153,75	2,7
C65	Pelvis renal	14,25	0,5	4,00	0,1	18,25	0,3
C66	Urèter	3,50	0,1	4,25	0,1	7,75	0,1
C67	Bufeta urinària	251,00	8,9	69,00	2,4	319,00	5,6
C68	Altres òrgans urinaris	13,00	0,5	14,50	0,5	27,50	0,5
C69	Ull	11,25	0,4	16,00	0,6	27,25	0,5
C70-72	Encèfal i sistema nerviós	301,00	10,7	313,00	10,8	613,00	10,7
C73	Tiroides	11,75	0,4	22,50	0,8	34,25	0,6
C74	Glàndula suprarenal	21,75	0,8	6,00	0,2	27,75	0,5
C75	Altres glàndules endocrines	0,00	0,0	7,00	0,2	7,00	0,1
C81	Limfoma hodgkinià	37,25	1,3	25,00	0,9	62,25	1,1
C82-85,96	Limfoma no hodgkinià	229,25	8,1	180,50	6,2	410,00	7,2
C90	Mieloma múltiple	60,50	2,1	121,00	3,9	181,25	3,1
C91	Leucèmia limfoide	137,25	4,9	58,00	2,0	195,00	3,4
C92-93	Leucèmia mieloide	176,25	6,3	118,50	4,1	295,00	5,2
C94	Altres leucèmies	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
C95	Leucèmia no especificada	42,00	1,5	24,75	0,9	66,75	1,2
C26,39,76,80	Primari desconegut	389,00	13,8	253,00	8,7	642,00	11,2
C00-C96	Tots	6.988	248,6	5.843	201,8	12.831	224,9
Totes (-C44)	Tots excepte pell no melanoma	6.961	247,6	5.822	201,1	12.783	224,0

Taula 3. Mitjana anual d'anys potencials de vida perduts per sexe, tipus de càncer i períodes quinquennals. Taxa d'APVPs per al conjunt de càncers per sexe i períodes quinquennals.

ICD10	TIPUS TUMORAL	HOMES				DONES			
		1982 1986	1987 1991	1992 1996	1997 2001	1982 1986	1987 1991	1992 1996	1997 2001
C00	Llavi	10,6	15,0	16,2	5,4	0,0	1,2	0,0	0,0
C01-02	Llengua	77,4	98,2	77,4	100,2	0,2	0,6	16,4	14,6
C03-06	Cavitat oral	50,4	67,4	80,6	82,6	17,2	14,0	11,4	19,0
C07-08	Glàndules salivals	17,4	9,2	8,0	5,6	3,4	22,2	7,6	14,2
C09	Amígdala	30,6	63,6	63,6	70,0	0,0	0,6	0,0	5,6
C10	Altres orofaringe	4,0	16,4	39,6	62,8	0,0	0,0	2,2	1,6
C11	Nasofaringe	17,6	16,2	31,6	20,6	8,6	3,8	25,0	18,8
C12-13	Hipofaringe	42,6	40,6	96,8	142,6	0,0	4,2	0,0	1,2
C14	Faringe no especificat	0,0	6,0	13,2	18,2	0,0	1,8	0,0	0,0
C15	Esòfag	200,2	229,8	266,4	229,4	10,0	6,2	13,2	29,4
C16	Estómac	339,8	318,4	360,6	406,6	259,2	234,4	226,6	286,4
C17	Budell prim	16,2	13,4	40,8	14,6	7,6	11,2	3,4	13,2
C18	Còlon	156,4	244,6	327,8	475,0	257,8	326,8	443,6	546,0
C19-20	Recte	145,6	165,4	176,6	265,2	215,8	180,0	243,0	217,6
C21	Anus	2,8	8,8	14,0	4,4	10,2	9,4	18,2	8,8
C22	Fetge	122,2	106,0	156,4	228,4	107,0	94,2	116,8	112,0
C23-24	Bufeta i vies biliars	41,2	18,6	37,0	51,8	99,2	69,2	127,8	146,2
C25	Pàncrees	102,0	153,8	180,8	243,8	102,2	148,6	224,8	291,4
C30-31	Cavitats nasals i sins	5,2	9,4	12,4	18,4	5,4	2,6	6,4	4,8
C32	Laringe	196,2	156,4	198,8	186,8	4,8	1,2	3,2	6,0
C33-34	Tràquea, bronquis i pulmó	993,0	1277,0	1470,4	1916,0	134,8	153,2	211,4	263,0
C37-38	Altres òrgans toràcics	10,2	4,0	37,6	30,8	14,0	6,0	18,6	8,4
C40-41	Os i cartíl·lags	52,2	46,2	54,2	50,6	67,8	31,8	21,4	104,8
C43	Melanoma pell	69,6	49,4	85,0	66,8	54,8	36,8	49,2	74,6
C44	Pell no melanoma	9,4	28,4	48,6	12,4	3,2	29,4	20,8	14,8
C45	Mesotelioma	7,6	5,8	18,6	23,4	3,8	8,8	0,0	28,2
C46	Sarcoma de Kaposi	0,0	0,0	38,4	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0
C47,49	Teixits tous i connectius	62,6	28,6	58,4	51,6	37,4	40,6	18,2	34,6
C50	Mama	4,0	2,8	9,2	17,4	940,8	1419,0	1374,0	1354,8
C51	Vulva	-	-	-	-	22,2	23,8	34,6	28,8
C52	Vagina	-	-	-	-	8,4	6,0	18,4	5,8
C53	Coll uterí	-	-	-	-	206,4	193,6	231,0	212,0
C54	Cos uterí	-	-	-	-	177,0	127,6	191,2	196,0
C55	Úter, SAI	-	-	-	-	45,4	30,8	0,2	5,8
C56	Ovari	-	-	-	-	254,0	296,4	268,4	326,0
C57	Altres òrgans genitals femenins	-	-	-	-	15,0	26,0	22,4	12,0
C58	Placenta	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
C60	Penis	5,0	7,2	21,2	27,4	-	-	-	-
C61	Pròstata	106,6	151,0	138,4	188,2	-	-	-	-
C62	Testicle	0,4	17,2	23,6	30,4	-	-	-	-
C63	Altres òrgans genitals masculins	0,0	0,8	3,8	0,0	-	-	-	-
C64	Ronyó	75,4	62,8	91,6	82,6	29,4	26,0	46,2	75,6
C65	Pelvis renal	0,2	11,8	4,0	14,4	0,0	2,0	15,8	3,2
C66	Urèter	3,8	0,0	1,4	2,8	7,4	1,2	0,0	4,0
C67	Bufeta urinària	192,2	169,8	197,2	237,4	41,0	34,6	35,8	66,0
C68	Altres òrgans urinaris	4,4	7,0	6,4	20,0	3,6	7,4	0,0	11,4
C69	Ull	20,4	8,0	11,6	9,0	15,0	9,0	4,8	25,4
C70-72	Encèfal i sistema nerviós	262,8	244,4	322,8	291,8	265,0	268,0	320,4	295,4
C73	Tiroides	1,0	20,2	11,8	15,0	20,8	27,8	32,8	21,2
C74	Glàndula suprarenal	24,6	29,8	7,8	17,4	18,0	18,0	0,0	4,8
C75	Altres glàndules endocrines	12,2	0,0	26,8	0,0	0,0	8,6	1,8	5,6
C81	Linfoma hodgkinià	56,2	44,4	22,2	42,2	38,2	64,0	34,4	34,0
C82-85,96	Linfoma no hodgkinià	99,6	109,8	221,4	227,6	95,2	107,2	221,2	189,8
C90	Mieloma múltiple	54,8	64,0	82,6	57,4	35,8	40,0	100,0	114,0
C91	Leucèmia limfoide	157,4	118,2	104,2	123,0	129,6	95,6	56,6	51,6
C92-94	Leucèmia mioide	187,8	121,0	129,2	152,8	113,4	81,0	133,0	128,4
C95	Leucèmia inespecificada	65,2	55,0	16,8	36,6	10,2	13,4	40,8	19,4
C26,39,76,80	Primari desconegut	279,2	412,2	414,8	373,8	376,2	328,4	311,0	249,0
C00-C96	Tots	4406,6	4875,6	5918,0	6771,0	4295,2	4760,6	5340,6	5734,4
Totes (-C44)	Tots excepte pell no melanoma	4397,2	4847,0	5869,4	6749,2	4292,0	4731,2	5319,8	5717,2
Taxa d'APVPs									
Totes (-C44)	Tots excepte pell no melanoma	172,4	190,2	220,4	240,8	163,4	179,5	193,3	198,7
Esperança de vida en néixer		74,2	74,5	75,0	76,5	80,0	80,3	81,4	82,5

